

116

D. Oeders og Ancher.
Jens Dreve til Grev
Holstein saml. Frøsle og
ken senere opposition mod
Oeders despotaer de Sr.
ritabilitate

U. B. BERGEN

Ms. 116

U. B. BERGEN

Ms. 116

I
II
III
IV

Adskilligt
angaaende
Georgii Christiani Oederi
Doctor i Medicinen,
hans
Disputatz de Irritabilitate
holden paa
Kiøbenhavns Universitet
den 16^e Februarie
1752.

- I Doct. Oeders Fordklaering over sine holdte Disputatz, og en Ullage af
over den gane uede Saue Fort til Greve L. von Stoltztein,
Patron for Academiet.
- II. Suffitzaad og Profes for Joh. Peters Anchersens Exploratio
om til gora Stoltztein.
- III. Studios. Christian Friis Kotbol, som først opponens extraordina-
rius, gaar Argumenter mod Profes Doct. Oeder.
- IV. Studios. Jensenii, som anden Opponens extraordinarius, argumen-
ter mod Profes Doct. Oeder.

1.

Illustrisime et Excellentissime Comes !
Benevolus Domine !

Cum de fortuna mea agatur, audeo interpellari tua Regalia, Domine ! his litteris, que continet miraculas, quas non solum suo tempore minime ducas, sed et mihi contemneras judicatus essem, nisi conexa sorte mea ab ea Pon, dus acciperem. Cum ea mea felicitas sit, ut laudate Viri Iudice, ut me esse a, lequid, ut multi me hac in urbe honorati Viri amicicia sua, plurimi magna, tes et tu ipse, Excellentissime domine ! Patrocinio suo dignum habuerint, audeo sperare, etiam has litteras a favente exceptum iri. Studio de testerna disputa, tione varios humores, varicos hominum sermones, varia Iudicia; ab te, domine ! si, milia afferra non dubium est; Iudicium tuum corrumpi posse ne suspicio, apud me est, sed videntur mihi plurima eorum, qua dieba facta heri sunt, applicari, diu, his simile à me accuratus posse, quam observari heri potuerunt inter strependum illum, quo omnia peragebantur.

Totam disputandi rationem stud. Fiducii, quem antea ne nominebenus neveram, fateor planissime mihi visam esse et videri novam et discrepantem ab illo, quem aliarum universitatum vidi et novi morem esse; longissime absit, ut eadem a, lium Itasniensis esse; Apertum quidem omnibus Auditoribus fuit, animum Opponentes fuisse ostendendi mihi peregrinas Inimicitias suas, quam placidos, quod petieram, milieundi sermones. Nam obsecro, quinam illi mos est, integrum aliquam scriptiōnem uno verbo totam condemnandi, uno habitu Barbarismos, Solocismos, Paralogismos, et quā non nominandi tangam vita, quibus omnibus disputatio mea scatet, cum boni opponentibus sit particulariter caryere, que insi videntur vitiosa, ac nominare quidem loca, que tangentia sibi proposu, erit, antequam tangendi tempus locutus est; cum accusare et nominare omnino Barbarismos, Solocismos etc. non nostris temporibus sed superioribus se, calid, et quorundam Grammaticorum istorum temporum gladiatorio more dig, num sit, tum illud ferri à me non potuit, totam rem ad vita typographica rediisse; etenac typographica in publicis Disputationibus tagari, nisi per locum fiat, scio per bonas Studiosae Regulas non licet, certe non licet per Reverendiam, quā splendoribus et Illustrissimis Auditoribus debetur. In presentia talium auditorum et studiosorum gratum mihi semper erit habere ex adverso dicentem illum, quem Modestia ornat et comitatur; sed Studiosum, quin eruditum quemvis etiam altissimo figura meam Conditionem loco positum, coram mihi dicere. Somnians scripsisti ! certissimo toto coelo relectit à bo,

nus et compitis moribus, sine quibus vel doctissimus homo bonis omnibus condemnatur est; Talem cum se ostenderit Studiosus Trifius, credebam meo mihi Iure licet recusare talem opponentem; unicuius licet publice disputanti contradicere probabile sciebam, sed non licet posse convictus dicere, eque certo sciebam.

Et si tadeat de mendis Typographicis dicere, observandum tamen est, agitatione occupatisima Opera erant, ut salde dubia sit accuratio festinantium exhibita opello, quam vix denig ad tempus, quo opus erat ex aetiori molestia et manibus typographi extorxi. Certe si me mentiri quodam vitiorum, que superstat emen- dari a me in secundo Typographi Specimine.

Illi, qui negant, latine me scire, ut audio esse aliquos, evidem mihi videor, meo jure videlicet posse, quod sine vanitatis suspicione dictum velim, nam certe negea, nisi nostrae causae neg illud nisi levissimum vitium Scriptionis etiadae est; si aut tales sit, qualiter nobiscum Celsus ignorare, aut tales sit, ut a Celsso quidem scriptum esse non appareat, potius, si venus essem, gloriose Argumentum hoc haberem, quod ita tenaciter hec minutia agitatata cum multo Arepitu, ipsores et sententia leviter attac- ta fuerint.

Nihil novi in Scriptione mea esse, erubuerit dicere, que Historiam cheviceris Novissimorum Annorum sit ignorans, neq cum nomine Irritabilitates novissime scri- ta Lugdunis Batavorum praeceps edita nescierat; nisi in Germaniam exempla Scriptionis mea, legitur etiam ibi, iudicabatur etiam ibi, omnino credo ibi in vita va- lebat.

Prater Complura minoris momenti, explicatione mea et inspirationis, sive vera sive falsa fuerit, nova certe est, Et si concio quantum tuam probam minibus rebus tanti Viri patentiam petam, licet mihi tamen Benignissime Domine obligeare te, ut ad manus summa dissertatione mea, paululum temporis mihi des, non nunc turbandus a disputationum Arepitu, confido oftenserum demonstrati ob- jectiones Trifii, quod reminiscer non essem. Tales, quales gallicè dicimus Chi- quaner, latine ergo dicere nolo calumnias, et si latine non posset melius gallicum vocabulum reddi, quoniam ipsius durius latine vocabulum fecit, quam meus certe animus est.

I. De chendis Typographicis, iam dictum est.

2. dico de voce felis. Vox ilquit Adversarius, non est Animalium, sed Plinius varia inquit supra solitum vocalis sunt signa tempestatis. Respondi statim, vocem esse sonum, quem animalia et homo edunt, loquelas sonum articulatum esse soli- us hominis.

3. ad verba. flagitandum ab Authori. et flagito inquit Adversarius, quod fieri non potest ab eo, qui desierat reverentiam cum Typographo traderem opellam meam, sed monco in profatione, ed a me opellam scriptam ante Germani disputationem editam ante Philosophi Postdomensis mortem.

4. pag. 8 ad verba. Reliquias antiquata Bagliviana opinionis, facio etc. an quis quam, nisi qui anguis fuerit, ne sibi desit, quod carpat, retulerit ejus ad opiniones idem quia hoc proximum nomen substantivum est, neq maluerit postius verba vel anti- quata Bagliviana opinionis legere tanquam uncinis inclusa, aut taxquam oppo- sitionem, ut vocant Grammatici, an inquam quidquam non maluerit hoc postius,

quam studio non agnoscere reliquias opinionis ab ipsa opinione diversam rem esse potius
quam data opera tenebras affundere loco satis clero et faciliter intellectu, siquidem ad expli-
candum non afferatur pericula / supervacanea operositas / via dilectio / grammatica pag.
2da, sed ille, quem dicitur Lensus Comenius: Credo facili labore inventionem ire in for-
certa similia loca optimorum dictorum

S. pag. 21. S. 23. Hoc loco Adversarius me, cum scriberem, somnisque modestus ait, nem-
pe non expopui prolixa ipsa experimenta D. D. Sterisjout, Monston, Bremondi,
de quibus tantum aliquid addidit.

Continentur horum virorum satis ample dissertationes in Actis Societatis scientia-
rum Londini et Parisi, qui horum virorum nomina fecit, et modo a de memoranda le-
git, facile me intelligit, qui nihil horum fecit, fecerat non sibi hanc totam paragra-
phum scriptam esse, que omnino non est, nisi corollarium quoddam, quod poterat
sine iactura perspicuitatis in precedentibus dictorum abesse: Sed per quem non
licuerit addidisse? Coeterum ignota adversario Nomena, que cito fuisse probable
maxime est, inde, quod si nota fuissent, animo adversus sine dubio erat, ut est per
spicac, Errores, quos Hypotheta etiam hoc loco commisit.

Re tota perspissa, Illustrissime Domine! confidoste, ad eis iusti veritatem amans,
indignarum impotentes quorundam Conatus, quibus Odii ea iusta causa est, quod
etraneus sum, credentium effecturos se clamoribus et rumoribus, ut ne utilis
sit homo, quem bene etiam Hassiensis autores judicant utilem esse, quem pa-
trocinio suo non indignum Illustrissimi et summo fidei Viri huc usq; credide-
runt, quibus alter sentiendi nullam causam futuram spero.

Illustrissimi et Excellentissimi Comites
benignissimi Domini
magne tui nominis
Cultor devotissimus

Oeder.

Hafnia d. 18. Febr.

An 1752.

2.
Exer Højgrevelige Excellence!
Kædigr Patron!

Mitt Fligt og Dømning end forbiens mig til at gøre den ørigen og faaudført.
Digtet af en undring over den Disputation og Disputations act, som blev holdt
paa det ørige Auditorium den 16de hujus, dials for at med skjulde være nogen Sos.
Hold i etting for at conseverere hos Hospitalitatis violeredeius Academicum, og
at 3 gaage forbud Opponendum Extraordinarium. da jeg saa Profes blev varmt
at formulet alle sine argumenter; dials for at indbrænde alle oponendigørs mæcenat de-
spubation, til hvilke drog også og nighen Sos vedringes højlyst; hvemne ad defensore
du fægt opponens Extraordinarius nas Christian Friis Rotboll, Sozialis Ole Niellens
Pou gaa Schoulersups holm; en flittig og satlig Thess medicina Studiehus, som for
en Flittig endt hold ujærlige af alle Profesores os forsløttet fra Waldensophs
til Ejlerjens Collegium, og menigt en ledt for sin Project in Mathematicis og Philo-
phicis af deles Profesores.

Du andre Extraordinarius opponens, som talte med saa stor borgade Latin græs
Sensenius og ligges gaa Borckens Collegio, nu bras og nat-studeret fr. jen, og nu
Pou af Magisterkensensius i Wimmetofte.

Du fægt af du gaaing fægt ladt gøre mig sine argumenter, af hvilke illa
Profes nihil gør gaae fire at deducere andenvis; Tag gaaes befærdt dem alla
geværdet, og hanes intet at fælt ud dermed andet end at det ej er givet gaae, at
når gaae lost, som gaae bærd, i for, gaaing som Eloquendis Profes for examinaret
gaae Dr. Kjelding over Barbarismus etc. og findes den ad nom. Dola Elas. til ej
empel til jængan formægla.

II. Saal Odlaedt sal, som i det næste bræk nem overud, Disceptione i parken
for Disceptione os barbaris, og han unværlig nem nu højlyst, inde Profes, som Cor-
rector værth nem i tillædig Rectorat.

3. Gaa den 3de line af Disputationen: Visurum, den sougkal han, i stund for Videri
poste: abhuerde aufsæt for, nu af de grønsta Nid faaafdes uognen læueh brægæs
og faadænraen mangfoldign; mere eng vil illue tagz ren fijl, som opponens va-
gjude, gaae, mere værth ej faan los at fuldført, hvort gaae præsterede, at gaa illa
tag den højlyst fijl til mestjille, som faaftes vistad, Stomona pro Humana.

3. Gaae Raabend nas gaekke usiglig; Humana Machina os nu alædig og ûfaad.
faadig omstædt af L'homme machine; sejre orthodopefa Theologis den Kalibet
Corpus humanum, humana machina, maa illa L'homme machine; homo sit et
n totius homo, quoad animam et corpus, ej machina, guillet as domusbasicefrud ar.

gumead gaa Profidis & liores lõsgrd, Ignorance etc. Guillat jng gaaes indtagend i wi
mit Exemplar.

Ligyska god gründ gaaes argumenter om Metaphysika og Logista vid farvalds; og
was Profidis offensivning iugrundt, at gau illa ville fort Shee, atterfor gau f. sc.
Profes. was faln re Mediciner; lig gao fore illa soules allas flittig og kau al.
dig nem re god Doctor. Tant was astig gao blant de mange Contradictioner, gau
sc. opponens gaae opstund i mod Profes med 1, pag. 8. Reliquias Boglivianis scia a ce.
leb vi authore defertas esse permoto experimentis finni, etc. Profes fui; eyor op.
ponens astig applicerede; du es me u illa 30 das gauval 1. gau gao i illa f. 27
24 das; og dit gao fad Abraham! Boglivianus re Italienisk Medicin død 1708.
nu farvor Profes val, gau vurkta al andre auctor, Guillat jng og foors, men
saa elnudig og liociklos re disputatzen finne, at aldriug uogn au du kau au.
elslukke forsaar det, med opponens sogn det. 2, pag. 1. vil Profes refutere aue.
uthor til L'homme machine, som re miserabile uot og hovens illa materien med;
medt gaae Præm i det aundt, sijlla finnes gau flagitandum ab Autore, gno,
omr gau gaae and landigad opponens til id astig argument. Tant was doct.
Oder, at autor re død, illa vekla; men gau det, re det daastlig, at brukt re død
maed grön uogn; men gau det illa, da re det ne impardonable Ignorance, i for uas
gau f. 2. pag. 2. nu f. 3. Profes, at man kunde fan, at gau disputatz
long bilfors was f. 2. assen af Profidionen, men gau gaae ej goldene gos inde.
Sos f. 3. ad am, vilia gaud baad Vinea, So. 4. bæd og kindlab. Gisred gau, f. 5. med
gau los sin disputatz sijlla, at gau enkelt det, om gau unreste at autor was død,
lig det kau aldrig gau foors til sijllafail.

(3) pustre uaa nem gao Profes due allersjofsta liores lõsgrd, illas og due alleystor.
At foragt for alla nem hovens, sagde dor for Opponens mit. Somnians scripsisti.
pag. 21. S. 23. tatum ad eam aliquid de Experimentis, og uenens saa 3. f. 20. med
moud, gao Experimentader gau vidt givneum gao, man tales illa nadarei
ord om uogn af due, man fros drøgaa f. 2. Feci ipse etc. Guillat re aetnu
ad Præm diömeni, illas at soules lofzun as post Shee.

nu lons jng gaae sti, at de flens af diba foftiorum Sijllhovens v. af,
at Oder illa forsaas at applicere f. 2, og fari que fentiat, allersmært i haten,
og rigaumt i skikket til nu theolofist hovens, som gau dog uudlig mil nem, da gau for.
givnes gao at kass hied gauv u. Stedvig sagd at bæring f. 2. f. 2. f. 2. f. 2.
Ing gauv u. os mordt hiffard, gao uogla 100. disputatzer medog af gauvthe uogn
studentere, men aldriug fort nu f. 2.
gab latin, saa gao du dog i den viengest repepered argumentet og falt at syllogis.
num, baginst autre at probere majorum allas minorum; men den nu was
saa elnudig, at gau illa vokt og givnes ane af Propositionerne bæring, forde
gau unreste illa, Guillat was Guillat, men sagde proba, quod hoc sit ita etc.

og man kulla faconen voen, at gau postmoderat uuen det flatte og miserable liv.
Denne laten, som gau sin salas og pris; og gau maatta biskoppen virg, at gau
ikke gas huerd postlaan 3de Invalne af Monkskensens opposition, i for gaus
post bronie iuend p^g salas. gud for loch denne som foen os hengt p^g nærmest doo-
tore i Saadet, da ikke gas huerd blaa studentere naugang. Digi et libera-
vi meam Conscientiam.

og jeg nu forstiller mig, at dinne Gooygrunstige Excellence aldrig opfager til det
noede, at jeg overrigtlig præsere mine Manuering over nu Candidat, som Disputerer,
med en jeg nu Rector; og ganch jeg saaledig p^g laas vedt, hvilc ej d. Cedes samme
nuord for virg og Doct. og Prof. Holm og p^g Prof. D. Bouchwald for at høar. Høer
oans sin forstn extraordinarius opponenter; ja diuensrigtig uens tijuan vilde
gaa hører d. og Prof. D. Bouchwald, at gau, kullen som suborneret dinne iuod
gau, saa at hæftet d. Bouchwald med den maatta prælægge sig det; og jeg har
som frigjært, at gau paa Gooygrun steds vilde sogn at denigrere opponenter og
og. Tog nu min fuld Devotion

Fra m^e

Gooygrunstige Excellencies
Naadige Patron

Nobres gau
d. 18 febr. 1752.

under dannige tider
J. P. Anchersen. D.
h. a. Rector.

Scriptum in quo 1, abeft Perspicuitas. 2, defideratus Ordo. 3, committitur Contradiccio.
 4, cumularibus Erroribus omnis generis, perfectionibus defititibus, hoc scriptum ita ergo.
 Propositio et minor dicitur siq; falsa i 4ta Postas, og, for ad non ligetlig, og illiga i
 Autors uordue at golden orde, vil ing foren fatta quare membrum i for syllogi-
 stice.

I. Perspicuitas.

Et Prost. riges at non ligetlig, uaaer det no faalands flosset, ad non, for ad Exegadueg.
 Tid, han fatta Autors mading; quis ij, no det ligetlig. hinc argumentum.
 In scripto ubi reperibus (A), alkocodoyid. (B), Barbarismi. (C), Solocismi. (D), intri-
 cata let a lingua genio abhorreas Construacio. (E), Propositiones, que non resolvuntur,
 nulla est perspicuitas, hoc in scripto. **Ergo.**
 (A), alkocodoyid. Vox. tillagges haltn. pag. 22. da det dog nu en bokmærk Philosophie
 definition, at det nu sonus articulatus sensu prolatus. Det brøf Weras pag 15
 af Prost. nu, det, at han designingerede nævneligste Vox og Roquela, og ca a god, at
 det forstn. Kimer, vel hildowna Brutus, men ej det fiktivt. Ifstderforst ad megn
 autoritetet for pag, givt dog hildowna gaeu, fornu vngt og det forlaugt gaeu,
 at jng. Kaled form allen Philosophie Skriften uend uig, for adours brøf i gaeu;
 Et Billigts forlaugten af nu Prost.

(B), Barbarismi. Disceptio gaa titel Bladet. Homona machina pag. 4. a.
 gaante pag. 13. Incapacitas ibidem. Irregularitas pag. 11. non autem iug latin,
 nllas Barbarismi. Autor uindigelsis sig mel uind ligelstil, menningne bauga
 at der bliver, saa mangt af det flagt, at grana disputatzen blivs nu for ligel-
 stil.

(C), Solocismi. Saar nuu non iugne mangt; Profat. Persuadere minime me
 fore obiosum etc. Lect. 1. me viserum etc. pag. 2. quem dicunt seipsum come-
 nid. Pag. 3. sect. 2. ne Capus saa iled forandring, at nadog saaen ord haars i
 Nominativo og Ablative uind Proposition i saaen Commate, uaaer man haltagt
 Construction for at faan mannebogen af det. Iff det skal ikke ligst blam saa
 erdes. Mercurius efficit lignearas fibras albas à Mercurio. Pag. 8. non illud
 uregeo, quod posset, atta uenit saaen biret det non possem. Pag. 3. sect. 2
 irritavi etc. uind, kout flauor lundt and forsaar, saa mangt jag intet nu uok
 til at brægge min tankebaud.

(D), Construicio Intricata etc. Pag. 3. sect. 4. observavi constanter multum ir-
 ritata corda etc. at uogni intricat sagt, og salalady, at jag unnuar, adiu-
 gnu, foru for latin, Lund fort facaud Construiction; gaudi Autors fia-
 ualands; observavi multum irritata corda aut mica salis facda, aut
 soli exposita citius desinere etc. gaudi man frøg forstaaet gaeu. pag. 5
 à Coquid, figurae ziffer punctionationen at Rulla suan til agitationes, da man
 dog ziffer mannebogen uaaer plutta sig til, ad det skal finna til Projectorum.

pag. 5. S. 12. form Autor faadan au Construction, ab iugne Philologis et paud til
at faan anche Manuering its af, med at Steno gas fant 3 hinner rythes ab gau was doo;
dysse Orakls gas jng and post, hvilke alle non equivoque, folgaf. ej tydlig; dog
kunst Manueringe end nu hicher om fakuring blorne gaaestha klas; der vur ihu-
tor ej gas giost mætt, maa jng flutta, ab gau nutre ej gas kueret idt, allas ej
mælt idt, og da maae, dat duen dat bøf, maa jng flutta dat forst.

Nogla parker om vær forst, ab jng ej as i paud til ab Engsiba Mandie gne, i jor
da jng pag. 1 løftet dysse ord: nam enim ratio est illa etc. indtil ennu, faldt
mig det øerste ied, hvil jng i mætt skola gang gas løft i Syntazi: quid uoceat
dulci nutritula majus alumno, quam sapere est pari, ut probit quo se adiat.
Eng gas spæst meuge ad, om de græs i mætt lighedliget med jng, man allu,
med og faadann, som nam Philologi et Proseso, tilskr. ad det daas for den nu
ups. Læg kueret. Prof. non leueisse proponere etiam imperfectionem
Opellam neg. diffiteor; eu vies lig og forstaalig latin! Et dysse og længefol.
vign anden Orakls i Disputatzen uennuus jng ab non class, ad autor u. god
Lau enqua blant Mætore Plasticos.

E. Propositiones, sc. quo non refolvuntur. Dysse Lau alleynqua observeres, man
Autor mælt maae Lau gas til ham, ab Boer have, Haller, Hamberg, og
faadann som Mead gas giost dat for gau, Grosfor, hvilch dat da ej non
gau til last. Men gas til Lau givnas i de Raafson. a. Gas dysse Mead
Kronant for dron Auditoribus, for hvilka en gau højlig gas lighedliget
at explicere sig uineudlig. b. Gas de fornuuue mætt paragraphi gas
givnas iel folket rationem decedent. Men lange aarbs lærhos dat gos
gau brykku, da gau sume Commaas et abrupto.
Eng fornuuue mig ungen ors, ab ad Halligen, som ofte folgen faadann som
Lumina, giorn dat saa faaleblygt, at man gaa mæl daa applicere Mora-
tu ord: O Imitatores etc.
Sif detta uennuus jng af det ej uok som class, at Disputatzen es niett mætt
den med lighed. Eu gau autor, som ej bnyttes sig god lighedlig, fraids
meod sijn mælt af det skrift; lighedliges er nu gau forbiuen til, som
nu god scribent; manget uernom den, som salu ors i Købat forbiens sigdet til,
lodas at filian faaleblyt, at Philosophi med og stal gau uijtta its af; faaleblyt
at altig, sal blinn class og lighedlig og ordnallig, ja faaleblyt, at det inde
for mægn Lau forstaars. Sect. 1. Men Autor gas giost dat fit Indicium
pened Lectores.

II. Ordo.

In quo scripto Collationis non est identitas, in illo non est ordo; in hoc ita ergo.
man domenus ab dies nr. Ordo, gos liugre følgas paa giv anche rythes nu his Regn:
Paclades golde jng ej int Bibliothegbe for os knallig, gos Folianter, querder, Octa-
ver, og duodecer paa giv anche gaa mæt og sommer ej del; tji uaa formen kall

non ne Angel, & hens gav bittes exceptioner; ligeklæder vaar Autors Irridabilitas p. 1. som det hos al non rythm. gavt regn over os: incipiam etc. / nonne den Angel, gavt rythm. over os i gaves Dissertation p. 1. d'ouar, vnd jag ej, end den 18^e og 19^e Lect. 1. gavt gauv rai sonnerer i den forsta ou Autore til L'Homme Machine, og i den anden forme, d'ouar au Problematif Evolution; hens gauv dag med; dog. gauv ne bauga, mi skal goldin gauv hos ne d'ouar, forst gauv vil philosophere mechanice de corpore humano; gauv maa soula, det us ne u'gost dag i d'ouar, march; gauv illa u'gost basiuete Tussitz Naad Buckweld philosophered saalder i gaus disputat de monstro gemello. — Gauv illa mownd los i Professor Fries paa gaus Lectiones n're Prerogativas Philosophia Mechanicae. — Gauv illa ne Duerhave, Hoffman, Swicten, Müller giort det samma? men i d'ouar non solum i R'ka-Hyposis? mon illa d'ouar Rythm. got os non gauv gaang basi. — Daquie, d'ouar jng nihil agere ne consequentiaries, hens jng, ad h'ns af den 13^e Lect. Linck u'draget ne Conclusion, som for autor ej skulde bliuva tall for profitable.

Pag. II. gauv illa tel det sted rythm. Autors regn til, paaaln; sed plures etc. — Pag. 14. salat ou, gauv la des Circulatio Sanguinis non can demonstretes af Valvulis, og d'ouar omque Series peribium morientum, gauv Autors Dag og sel utstet tel. — Pag. 15. Utilitas Esperationis gauv og intst sted; gauvfor n're gauv ej og utilitas Circulacionis Similium eadem est radio.

Dit er allers aekigt, at Dog. Cierdene, som gavt givne b'ender Dissertationerne, gavt giort fortale til Haptala i alle ih, som jng eas falt; ligesom gauv og nihil givn sel tel, ob alla ting skulde bliuva Contra ordinem; men det hos og ad h'ns omque Autori. — Et u'mi etiaphysica vnd jag, ad in rerum natura nunquam detur totalis Confusio; og givn jng ej unct det, Linck jag nuast gauv toudt, at den faudt hos. — Mad givn hauje jng da bryt can balagga staters os, den i vnd jng illa; et n're flagt Soll, waarsik skal fortale ne Hyposis, for. — Sollers alt caad lojt og fest, modtouneh og u'ndtouneh; waat den illa, der wing ad givn ne terminus, nihil jng haled den ordo anielis.

III. Contradiccio.

Pag. 5. Lect. 22. foest signo Autor, at can, end ad irritare ne Nervium, alrig. Linck b'singr andra chufculos in motum, iukn ih, i grilla facia Nervus reutus, men p'cet ut gaa gauv maa gauv fig falsi, og figura: Post nemiam Traktionem alienius nervi, lequierat Convulsio universalis; Nuc stand maa, at Convulsio une, versalis v'gtaans in motu omnium chufclorum simultaneo, og givn h'ns can da det foesta non sicut? — Pag. 6. Ne e paaus: chufculo habent Irridabilitatem a nervis, og pag. 11. signo Gau: caro posita extra necum cum sensorio comune et nervis irritata moveri potest; spallat ne t'gast cuod int foesta; can ne Autor val forlangt at frons, saa som tit ne fig falsi ubiq.

Pag. 6. Sect. ultima. fortalles gaa os, at Bagleivius har saft nu gaual Manning, som
af Autore sensitive se: ns forlaat, da gau Blas baogndt til mad Zinnii Experiment
og d. Oder was saler hifte foeste gong, da dyba experimenter blam gioste. Nei
døk Bagleivius 1708, Zinnius nære ejnlig promoveret doctor, og Autore illa 25
har gaual; Kunck man da illa gau med billigfre, som jng og sagde gau, da jng
gau den dor, at noon gauv opponens, sige til gau, som soit sun uenduont sagde til
Christum. Du næ illa neden 50 har gaual og gauv haft Abrahams. Det nær
nu oluedig med Bagleivius, at gau sagde: at gau med Autore for stod illa Bagleivius;
tj. for det forst signe gau. ejn, som illa lær fram til autot ned det forgaar.
nei de, som us Antiquitate Bagleiviano opinionis; Nei Kunck gau vnl signe; at nei
autore for Bagleivius Kunck nem Autore for den Manning, men us uendt giorg
gau sii Dag Kunck moron; tj. naar Bagleivius forst gant saft den Manning. Læn
gau sii Dag Kunck moron; tj. naar autore til den; tj. jng unnen, at den er autore til
den Manning, som forst gau signe den; Gau endrigt derwigt, at jng ej gauv legt
Zimmerman, men jng unnen, at gau maa salle gud; jng illa gaudi legt unnen.

N. Errores omnis Generis.

In quoque scripto reperiuntur Errores a) Metaphysici. b) Logici. c) Historici. d) Gram.
matici. in hoc reperiuntur errores fere omnis generis. In scripto Autori, ita ergo.

a) Metaphysici. Metaphysica gaudas oue notionibus. Dogmata ut for Autore con-
fundebat notiones, en gaars sii nu ptil iued Metaphysica. men pag. foliorum gau irri-
tabilitas og Stimulus for Synonyma, da ih Dogmam notiones totu coelo diverse; tj. ir-
ritabilitas og facultas recipiendi stimulum. Hinc fors sii ej, at facultas recipi-
entis, og Actio, que recipiuntur differerent. Dog gau lær hylax; tj. gau lær giorn af
Stimulo. Stimulabilitas, sat prorsus erunt ligata godt id, som Irritabilitas, og hylax.
Den ordeun non des fulldowun, jo manon ih lær brudet, og gau foliorum sit Prin-
cipium for at noon universale totius medicinae, Kunck gau hylax sit Stimulabilitas,
Cunque. Den gau fluttus a posse ad esse pccerer uad Metaphysica, men
gau Principium, raffta den af gau falsi givne definition pag. 65. 8. et Luther
Possibilitas; tj. genus i definitionem as Facultas, og Facultas resuunt autent
ned possibilitas agendi; Naas gau sii res af, som ad obviuabilitat principium vel
qibz Kaison pag. 7. sect. 5. et pag. 8. incipiam itaq etc. til alla Phoenomena in
Corpore humano, fluttus facio, at forst Fibre non irritabiles, ut for non in-
non irritata; Exemplar lær giorn Dagni hylax; De Doctor acerere nu Digna-
re forst gau lær noon Doctor, men for gau visuallig es det. Det es at effor illa
uob at explicere at Phoenomenon, at sign Fibre non irritabiles; tj. res uad ex-
pliceret man sent iuet, men man dor sign, at dor ne radio sufficiens sit
at irritationem ne visuallig stand; og irritabilitas res uine nad oso iuet au-
det, ned det Metaphysici hylax Conditionem praequistam.

Pag. 6 fagtes etataphysica med vi ad configurare i hys des fluttus gau a non esse ad
 non posse esse, og fagtes med valde at hylle hylle den graue etataphysicam, for
 at den illa serue hylle for aarzage gau uogla breviorias. Hys erd von cyph:
 cum fint, quo gradu diverso irritant, probabile est, esse possum, quo irrita-
 bilitatem tollent. Vis argumenti hylle nom i deuen. Nogla hing irridere uon
 en, auden uindom, despos ne det viuealigt, at des von de hing, sive hylle intat is.
 ritere. hactenus bene. verbor: Tidu des von uogla hing, sive flat intat irri-
 terer, ne det viuealigt, at des von de hing, sive gior ad Fibre i hylle kan irri-
 teres. Nogla Dyras pikkas uon, auden uindom, auden flat intat; uon des,
 for uogla gior ad gyphae i hylle kan pikkas med Dyras? Tag uueas. Noj!
 Hylle kan ne i gyphae falq, og kan flat intat entages. Edsentia Entis
 existas in possibilite, sublata itaq possibilite tollit ex sentia; den
 den da statuerer, at possibilites kan contagiari, statuerer ad Esken-
 tie rerum non mutabiles, non aeterna; og den som statuerer det, hylleka-
 ptes uogla graue etataphysiken; Xaa den waach gau jng hinc sent gaa b
 der ad blam doctor; Hys affter gau haad, at flutta gaa, hylle int folgr, at
 forv jng illa was det hund jng illa blam int. Hys gau Dyras paa min
 objection waalda jng flutta, at gau illa ne dogne posse hyllebaer af etat-
 physiken, si den gau forlangte en medicisit og illa au medaphysik oppo-
 nens; men jng waauas, at til ne god doctor gauas waan ned ab, hyllebaer.
 cipe! nam nil facilis esse potest, quam nosse All. — Etheriacum. Til
 ad rai sonere vel uifordone, at gior sig disparte bagonaer, sive mal alueiu,
 deng som forvalas ad id draga ne god Conclusion af uera Logica lign Pro-
 missa, ordnallig at saale sua laudes. Mad ad obd. Til ad hylle int, ne
 foodens Logica og etataphysica; og jng tros ej, at autor solidus for, at uogen
 kan nom Doctor, inde ad hylle

2. Logice.

Vel at hanciam Autoris ueljudigad i Logica, ne uot ad fruui fons gau & defi-
 nition pag: 6. sect: 3. nom: 1. per definitionem hoc palam est ne on miflogia
 at den i allen ou froudig hylle hylle definitum fra alla audon hing. Nu
 figus gau: at Irritabilitas ne facultas fibris muscularibus data; gior des
 da ne fibra muscularis, hoc den uon irritabilis istas definitionem, recte
 Corpus ac mortuum ullus vivum; uon i disputaten tellagges gau det Corpus
 inbus vivis allanum, folgaf. ne definitio latior suo definito. hyllebaer
 figura gau i definitionem, ad musculari non illa Irritabilis uide af de
 corporibus, sive illa allied rooru den, uon pag: 16. sect: 18 figura gau, ad ar-
 teria irriteres af blandi, sive ut i den, gior hyllebaer den da blandi irridere

Arterierne raffas definitionen, da arterierne alledi vører af blodet ifølge liges definitionen har icke parte strid med sin definition. Menne gas nu endnu udflygt! gaae Læn sign, at blodet ikke alledi vører Arterierne, menne saa gas gaae Staller pag. 60 sect. 129 og det gaae medicin. P. L. Gas gaae fælles; tænk nu demonstre red Daud end; incidunt in scyllam, qui vult evitare Charybdis. Conclusiones fal- sa Læn fornu foens manum; menne skulde manne novrum alla de errores, somme iuek- godes i deneun Disputation, fitkunne difforon rescript med Sterculus. August Heel.

II. Historice.

Gaae mindes, at Autor libri *L'Homme machine* nu død, da vi dog længe siden gas saft gaae grav. P. L. i en lærde avis. Dog kan fælles! siden nu død manne Læn fælles pag. 4. / da Læn gaae val og gaae fælles. — Pag. 8. oec. Nagleius fæl- ses for nu udelst.

3. Grammatici non auctor.

Quod eius scriptum medicum nil novi continet, et in somniis quasi est scriptum, illud Specimen eruditioris es se negat; Autoris; ita ergo.

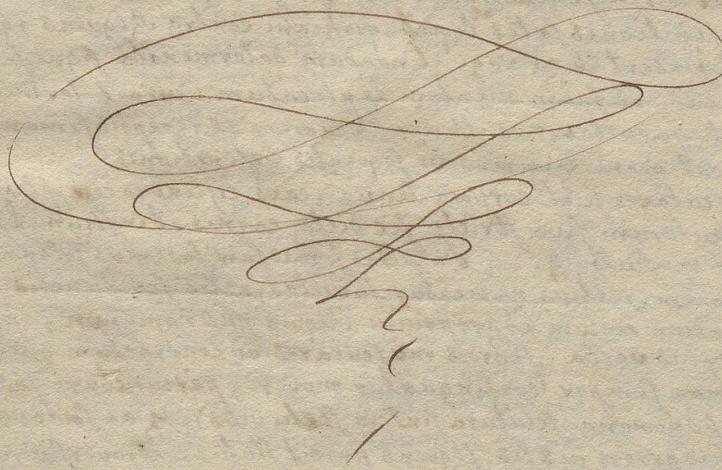
pag. 16 citerer autor for ikke at gaae Nagu af en Plagiarius, Tannum; menne gaae gaae bånden removedet den mestærdi, i Galda gaae gaae fælles jaalens, at gaae Lænk citerer Stallerum og Lupium; Staller i gaae Linies Physiologi- cies; dog at nu gaae i værtist Læn bonum, behagtes int at opfælles Staller, og lese fra pag. 193 til 201., og skal da findes næsta vigt i Autors Disser- tation, som ej i det nu iuek godes, vil jeg gaae hælt min Dag; Ta jag hælt from mig til at bænkes venner med det; Lad os nu end som ej kommer ba- gaae i gæretlig med og da fæs ud, som vigt god Autor! Gaae Correction med Boerhaave pag. 9. sect. 11, gas ikke Staller den sect. 297. 299. uot imod fæl- ma. Ma. Læn lese god Staller sect. 114. Den Valvulus Cordis Læn lese Staller sect. 63. 64. Gnoctane Ginstagikken og Respirationen over nuus. fænus sect. 310. Gas fægten, gnoct ad Dijs ej donec fælles, fleiat ne dhal fænus binder, Læn fæn gas Staller sect. 95.

Dog Autor fæges fælly i Fortalæs: Disputationem propono nil novi utilem conseruentem; og end gas mi da bænkes bagos, fælles gaae fælly til haars int. Luppins gas til Leiden anno 1748 indgiant nu Disputation de Irritabilitate; hvem Læn jag ej supponere, at gaae nuord Autori nuord ubeklædt. Stiller Staller i sit P. L. 1751 recenserer deneun Disputation; da vi Autor gas offerered Staller fæl Disputatz, Læn int ej val nuom au det, end at gaae nuord gaae sagt gaae, at den maderie fælles gas nuord afgaudlat; Tag. nuord og ej, gnoct gaae i Fortalæn Kommiss til at Læn Irritabilitas nova Regio et Regni Scientiarum medicarum pars incolitor, da Paubius, Luppins,

Hallerus, et fortalje alle, for Cultiveret ske.

Et der da intet vigt i Disputatzen, da man jeg ry, gnos gau in Lectione han sige.
Audeo sperare, aliqua me dicturum, quibus etiam artis peritorum gradam in eam.
Jeg kunde om much int og sige: audeo dicere, te pre tua excedisse; hys gnos han
gal artes periodiores fornujat med Gramben, jeg vil ej syn tid, man decies
coctum atq; recordum; man kunde gas med applicere int of Storatio:
quid dignum ferat etc.

Let Autor gas fler end saa godt som i Døgten! gnos ille gau med kunde for dragen
det, da jeg formstillede gau int. han for enke Contra dictionesne vanliges
af den siste Section i Disputatzen, gnos gau kom al for Haller os uogn over
Sterifant, Stoutson og Dremonts Experimenter, man vis blæs intat af, og i
den and forskellen os fær nogen experimenter ob gaa ugle kælte værger.
Den der var i Præcisus nei Lection for at viseh nu kug, og glænnesse sig gres
gau Hall vise, os gaa skioek's los, at jeg ungen han holdt gau for nægten.
For spød Autor Logican, concluderede jeg saalands: Autor, ita ergo. Ta
det os saa forst at exempel gaa skioek's los' gad og vaagt for end, at illa end,
han givens forson; det os illa gallas sala usværligt, at der han givens
noede scribe, when man und, at der um Noctambulones.

Promissis premittendis.

Placet statim in manus sumere tuam, Profes Experiensime, Dissertationem, instituendo amica eridos natam factam materialm. Quidem cum hanc ^{novo} fugitivo percurrem oculo, me projecto bene multa, quam parca mihi etiam est eruditio. nec medica suppeller, offendere; talia fuere, ut dem nonnulla — Perspicue et nativi in scribendo coloris defectus, omnia, quo scripto experimentali dogmatico, cui propria est de monstrativa methodus; proferre mentis plena, et ad omnes hanc absoluta numeros experimentorum delineantia, et deniq; ita variorum fine ullo delectui per saturam quasi confusa miscela, quam ferme cum poeta vocaverat, vaginam scribendi; verum enim vero cum repetita lectione materialm quere- rem altioris indagationis et maximi momenti, ne noctua salicet ferrem isthe- nas, incido in S. 3 tam, que facit hic dissertationes paginis 5-6, ad hanc pro- inde unice allegamus Lycceas auditorum oculos et censoria Iudicia; Ipse vero est in illa renideat vis et virtus totius dissertationis, totam tamen pro modulo sibi vicium destriuere et labefacere aggredior. Primas tenet in his propositione- bus sive accomodibus, sive veritatis universalibus, aut quo cunq; de munere, tulo vocandas, quas Autor Experiensime ad principia demonstrandi certo certius proponit, definitio Irridabilitates, quo his verbis exprabatur: da- tam esse Fibris muscularibus etc. cfr. p. 6. 7. Procul hanc abesse à Vir- tute bona definitionis fatus liquet, quoniam contra Regulas, quas dictat ars cogitandi; abundant in ea vagi et nondum determinato significationis termini, hinc cum nullibi ad suam mentem explicatum invenit terminum to Fibra muscularis it. facultas, nos illorum valorem ad receptus simam in Scholis Me- dicis significacionem exigimus ut sequentis definitionis.

Fibra muscularis sunt corpora tenua, eavi cylindracea, legilia, clementia secunda chrysolorum sive stricte sic dicta carnis et instrumenta passiva motus organicae sive muscularis. Facultas s. misam facimus sollemnem in Physiologi- ci dissertationem, rectius ne dicendas facultas, actio seu functio, est dispositio na- turalis ad edendum certum et proprium aliquod phenomenon; derig adhuc ejus- dem definitionis verba: fibras musculares ad condracum omnium fare corpo- rum, quibus non semper contingatur moveri; percundari sed est ac querere, utrum hoc phenomena secundura sint in statu vivo, eoz ex sano vel morbo? an in morbo? his praeterea ius si sequens prodit statu controversia, quod tu Profes Experiensime! per totam dissertationem nec arguendis nec experientidis iuxta thesin tuam vindicaveris fibris muscularibus, irritabilitatem facultatem, verum

in ubericorem hujus rei applicationem sequens accipe argumentum.

Zicung Nevelov Nodus sua dissertationis comittit, ab Phoenomenorum proberea fidem, ultra eos limites, intra quos conficit veritas, ex tendit, ne ille sua sibi habeat phalerata promissa, ab Autor, ita Ergo. Zicung non probat, quem praefatetur prima rium scopum sua dissertationis, ille nobis audit committere Nevelov Nodus. Hoc autem proferuntur in probationem minoris Proses Experientissimus proficitur passim in suo Specimine, se velle demonstrare Irritabilitatem in fibris muscularibus, nec tamen proficit, testor experientia ipsius omnia, horum ne unicum quidem in fibris muscularibus seorsim insitutum esse, sed omnia, que huc spectant, aut in nervis aut in musculo si flemare nervis referita expedita sunt, ut patebit cuius examinandi totam S. I. pag. 1 et seqq. Nam vero de desinito Fibra rum muscularium superius data genuina ab recepta est, et auditoribus, ubi res postulaverit, facile firmanda, per se omni non considerat fibras muscularares abstracta hendo omnino easdem ab omni nervorum Commerce, etiam tenuissi mis filamenteis; nec hoc sententia, quod Caput rei dico, aliena est à placidis Pro- fidis conser. S. XI pag. 11. et rotunde dicentem observa: Cum caro extra regum con- sensu corporis comuni sit, cui si sis, ad dñe potes alium ejusdem farinæ locum, S. IX pag. 10, ab hoc est: Solutos etiam se. muscularis à nervis non perdere momen- to vim motricem. Ergo cum in fibris muscularibus seorsim non fecit pericula, non certus est se potest de illorum Irritabilitate, quam quidem doctrinam Thra- sonicus hiatu promittit, Ergo comonist Nevelov Nodus.

Et vero uno ictu solvam nodum hunc, omnem simul dubitandi ansam de ar- gumenti hujus, quod data opera excutit Autor Experientissimus admodum lu- brico fundamine prorepatur auditoribus omnis ordines longe optimis, faci- li opera demonstrabo, sumum vendere ita auditoribus et lectoribus suis Pro- ses Experientissimus, dum fibris muscularibus eo, quem superrime vel ex eius propriis verbis fiximus, significabat punctis, tribuit irritabilitatis facultatem. Thesis hanc funditus evertit ¹mo Lemma Anatomico-practicum, quod ita audit: ubi nervi et vase arteriosa separantur à fasciulis muscularum, illi statim fati- scunt, nec irritabiles amplius proficiunt. Q. Fibro muscularis seorsim spectata non gaudent irritabilitatis privilegio, Q. per conversionem est Thesis ipsius Pro- fidis Facultatem Irritabilitatis muscularis à nervis habere conf. pag. 6. Proposit. 2. eam. Q. vi hujus fibre muscularares absq; nervorum accessu non sunt irritable. ²to per Lemma Physiologicum: quod fibra muscularis, ut et tendineas tactum sint prolongationes et continuationes fibrarum ocarum. Q. cum oœ fi- bro careant Irritabilitate / per experientiam: hinc fibre muscularares, quo per se non construunt novum corpus, sed unice sunt propagines ocarum, eandem indeolem

pro se ferant, necesse est; q. his omnibus ita consideratis, ad oculum patet, fibras muscularares nec irritatailes esse nec esse posse; nec demum ita demonstratos esse à Profide Experientissimo.

Nec hujus minor Syllogismi propositione arguenda Profidem, culpa fuit, quod Phænomenorum fidem etc. Nec profecto vacat hoc crimine; ponamus enim vel fibras muscularares de quos suntas significaturas esse totam miscelle cum nervis et vasibus compaginem illa tamen vir ac ne vir secundura sunt phænomena, ut ad conditum omnium serie corporum, quibus non semper continguntur, moverentur, quæ sunt Autoris verba, vide pag. 6. lin. 1^{am}. Reclamat experientia tam in statu vivo, quam mortuo, et in statu vivo, quibus non in magnis vulneribus immediate applicantur nudatio fibris muscularibus, Dalmatus Arci Peruvianus, Squamen Myrra, hæteamina caypha et sequentia in genis alia, absq; ulla observata in sequente Irritabilitate. P. in statu mortuo fibras muscularares non irritari ab urinosis, oleosis, pinguis temperate mucilagineis et gelatinosis nodum est.

Ordo tangit s. 3ta propositionem p^{am}, quam his ab autore accipimus verbis Facultatem Irritabilitatis muscularis à nervis habere. heic secessione facio à Profide Experientissimo ulterius negando, fibras muscularares non esse irridabiles, et consequenter, non ipsam Facultatem à nervis habere: ita vero placet mentem meam Prologis. Si facultatem Irritabilitatis habeant muscularares fibra à nervis, recesso est ut illam habeant ab imediata anastomosi extremitatum sanguinis nervo, si tuba cesarum, quo activum illud fluidum nervosum explodunt, verum falso est postverius. P. et prius - ut argumento suo constet claritas, non gravitas per singula etiam et minutissima ordinem probandi implore. Majorem hanc nosmet probemus. non est cum suam hanc fecerit Categorice Profes Experientissimus vid. pag. 6. lin. 3^{am}. Consequens autem sive negus inter utramq; propositionem bene se habet. Irritabilitas enim est Phænomenon sive rationatum dictio fluidi nervi ex labore suis nervorum extremitatibus in fibras muscularares est Causa sive ratio. Ergo ea den relatio, sive negus utramq; intendit, quo rationem et rationandum comparabitur. Verum ne illo ne tecto quidem vitio laboret Consequens nostra, facile fabolam, necessario probandum est Irritabilitatem unice et propriece ex imediata infectione extremitatum familia nervosa in fibras muscularares, nec ex alia causa proficiens, potest enim alios similes effectus ex diversis causis oriti, verum in probatione hac ita progredimur.

Axioma est iuxta Autorem: Fibra muscularis habet Irritabilitatem à fluido nervo. Inde prodit sequens confectionarium. Fibra muscularis est corpus movendum fluidum nervosum, corpus movens his motibus est simplex, per definitionem mechanicaam: in mole simplici ita audit Lemma p^{am} scilicet debet movens immediate tangere movendum. Q. debet fluidum nervosum imediata tangere fibras muscularares, ut

immediate tangat, requiritur immediata infusio extrematum nervosarum in fibra, et muscularis: non enim rem non ita se habere, hoc inde fluere est absurdissima, quod mediante alio corpore fluidum nerveum transferatur in fibras muscularum, sed quod re actione fibrarum muscularum, sive corporis moti nulla foret in nervis sive corpus movens. Veritas denique minoris propositionis paucis asserenda venit, scilicet fibras muscularares irridabilitatem non habere ab immediata anastomosi extremitatum nervosarum in semelepsos. hoc autem in populo est per inspectionem anatomica, quam imprimis novis finis temporibus magna industria expedivit in nervorum ramificatis bonis Water junior Teneris, qui deprehendit filamenta nervorum extrema varii itineribus et pleribus intercurrere fibras muscularares, nulli vero eisdem immediate inferi, sed liberis extremitatibus denique hinc aut pinguedinem perreptare, utrumque subire popillos nervos ibi formando.

Peden promovemus ad propositionem 3^{iam} s. 3. qua ita jacet: Nervos vehere de dissectionem me heic habet Autor, quod propositionem adeo interdum et obscuram pro agio, male et principio demonstrandi suo arguendo inferire jubeat; verum plenius et melius disseccham faciat sequens iudicium symbolice expressum. Exicung Hypothese. fin ad summum faltem probabilem pro rata atq; confessa videntur thesi, proterea substituit usum termini, improrsi et ferme ambiguti, pro comune et magis apto, illius minus teres est atque robustus. Autor Proses ita ergo.

Indico probandorum capita dividimus minorem, quod Autor experientissimus, Hypothese ad summum faltem probabilem pro rata ad confessa videntur thesi, Hypothese. nlm ista: nervi inhabitante activo fluido motu et sensu causantur ad summum faltem est probabile et retinetur in Scholis physiologicis, quippe quo inter cohereros maxime inter sufficiendis comparative plenus obvia phaenomena solvit, verum illicis probabilitate multum derogant. Patricia contraria summorum in arte appollinea vivorum Martini Lister, Ent, Maiow, Bielov etc. 2do instituta experimenta cum microscopis, ligaturis, puncturis, interfectionibus, et nefisco quibus innumeris modis tentata, et semper a parte inveniendi ejusmodi fluidi irrita. 3do difficultas, que premunt hanc hypothesin et adhuc solvendi nodi gordii, qui fluidi nervos exsistentiam plane dubiam reddunt. 3° Minoris alterum modum erat, quo arguitur Proses experientissimus substitutus usum termini in proprio etc. digitum his tandem intendamus in terminum sterni to spiritus anima. libum, equidem hoc vox καλαγητος ad modum usq; patitur de liquido nervoso; licet hoc enim sit summe subtilissimum et mobilissimum corporum tamen est expersus: et quod quadrat in spiritus stricte sic dictos scilicet agere electio determinata, ad finem certam sine respectu ad organa illius, contrarium adstrui debet de fluido hoc, nempe quod coacte agat, modificatur secundum organa et temperetur iuxta mechanismum. Ne igitur hoc termini constitutio, quam labem significacioni afficeret, quod facile usu venire potest, minus emundato naris hominibus; prudemus relinsemus.

esse communiorum illorum terminum, tunc fluidum nervum, sicut ac fecit auctor. sed hoc ut minus
memorata dicta sunt et in libro.

In propositione quarta S. 3. quo da legitur. hoc semper plenos esse musculos etc. dicitur
auctor. fluido nervos musculos semper esse plenos scilicet quantum ego colligo, in statu naturali
nullam attentionem hanc habet. Proses ad hanc fiduciam paulo majoris phenomena, ubi ni-
mii exstadi labores veluti ex haurient in hoc vel illo membro ad tempus laticempli-
di nervi, adeo ut vel sive spontaneus motus aliquandiu suspendatur. Porro adhuc
musculos tamdui ad motum labiles esse. 2do irritabiles esse, quamdui fluidi nervi
aliqua pars superfit. Illud vero infringunt varia pathologica observationes; posteriori fol-
cio sum declarans ipsa principia mechanica. Verum proseat in secunda sententia
nostra syllogistica forma inclusa: Vacung ad assertio universaliter proleta, hinc non
est satis constans, illuc pugnant aperte fronte cum variis experientiis pheno-
nis, isthinc deniq; contrariatur ipsis evidentiis finis mechaniciis principiis,
obediens nobis criticis quam calcules digna est. Auctor ita Ergo.

Miris pro numero membrorum tripliciter considerabiles. Tunc hoc assertio
fluido nervo semper plenos esse musculos, universaliter ita proleta non firma
est observationis, dum enim hoc fluidum ex haurient, et absument motus et
labores ultra modum protracti, restaurantes quies replet spongi, sequitur pleni-
tudinem hanc non esse ne in statu quidem naturali semper constarem. 2do ple-
citum hoc. Auctor e musculo tamdui ad motum habiles esse, quamdui etc. siug-
nat cum variis experientiis pathologiciis. Quae enim nobisima res est, dari para-
lijios species, in quibus sexus exquisitus remanes, motus omnino tollitus. Nam
vero sensus secundum receptum suum physiologicum principium per papillos ner-
vios naturali suo liquido tertios propagabur, adeo ut sensus adest, adest et
iam liquidum nervum. Placebit iam secundum experientiam pathologicam
nere casum: ubi sensus adest, motus deat, prona iude surgit consequentia, quod hoc
veritas tamdui modum semper adesse, quamdui fluidum nervum adsit, ex parte
vacuet - quod erat 2do demonstrandum. Tunc paucis vindicabiles - hanc auctor
nempe thesin irritabilitatem in musculis supradictis, quamdui aliqua pars fluidi ner-
vi superfit, contrariari evidentiis finis mechaniciis principiis, hoc enim facile re-
darquivent in considerander adeo totam sententiam - adeone vero decet? oscitan-
ter et supina negligentia ludere cum ipsis omnis certitudinis in rebus nostris pri-
cipiis, et frivole procedere, etiam nam hanc motus legem. quod in quo cur que-
cipient, et determinato motu vii mobilis equalis sit corpori movere. verum de
eius modi momenti securus auctor longe alia docet, parvum scilicet propter cum suo
loto eodem eadem respectu effectus edere, quam vero illud sit illo nov sequens
docebit exemplum: Pone A. esse vim motricem parvam et sufficientem corpori
B. certo et determinata movendo T & st, vero partes esse C.D.E.F. ablatio jam lo.

tribus partibus R.D.Q., quarta pars superest. Et adhuc potis erit movendi aqua-
lem massam scilicet. Et cum suo toto; ad eam pars eadem respectu qualis erit suo toto,
quod fieri negat. Ergo: Absurdo Autoris contrariaatur ipsius condendis primis prin-
cipiis mechanicis.

Propositione demum quinta hac continetur doctrina: addo non opus esse ad singu-
lares etc. cfr. disserit. p. C. verum hujus veritatis fides sit penes auctorem. nos enim mini-
me illas ut de Thymode dictam admittimus, tunc auctoritatis obedientia abrepiti; sed
ut incido in notam negariorum sapientum unges valere jubemus. Ubi enim quo si lit-
ta experientia, quo evincunt hanc veritatem in statu naturali et sano, omnia que cung
demum ab ipso auctore aut aliis facta sunt, tantum versabuntur circa existentes motus
convulsivos in statu proternaturali, a quo perperam concluditur ad naturalem, quoniam
ab esse pathologico ad esse physiologicum nulla vales consequentia; deinde haec duo
qua ter misere ab auctore confunduntur, toto celo differunt. sc. a, musculum in sensu
physiologico edere actiones suas b, musculum in statu naturali irritatum convelli
differunt omnino ut actio et passio; aff hoc symbolicae subibuntur iudiciorum for-
mam hunc in modum: quo cung a conjugatis ad conjugato statu diverso una eadem
procedit consequentia, ea demum ad grecos colendos justa atq. genuina erit auctoris
ita ergo:

No minoris probationem currente rota sequentia ex eius, conjugit a, Musculos et ner-
vos in statu proternaturali et mutilo, qualis sc. estus modi violensis experimentis effi-
cier. b, considerat nervos seu liquidos et musculos in statu integrum et natura-
li, et tamen quod experiencing de illis compert; de his ratione in modo vix audita osci-
lantia et lementata valere jubet. Vix in re tam ludicra amplius feria agere fert a-
nimis, sed exemplo discreto in ipsum auctorem, qui minime mihi ejusmodi conse-
quentias formandi licentiam sibi jam auctoritate falsam vobis veritat, docabo mag-
no approvalu negas agi ab auctore et malha movereo, nil promoveri; justa enim
Præfides haec consequentia successio se mihi videtur nec si sequentem in modum in-
ferrem Oderus virus, evulsione plenus ex suggestu publico academico disertum
agit et omnium applausu elegantissimum Roseum. Op. Idem, cum esse desie-
rit, mortuus in Cathedram translatus vocè per residuum in gelidis membris eru-
ditioris linebarum, nec nova indigens minervi opera in hillandi artes liberales flu-
mina fundat s. risum tenetatis amici: eloquentia et vestissima scientia.

Cheu vero linea! ne bonus Probus deposita animi tranquillitate inuidat personam
ringendis, ministris, clamantis cum exultante frontem parvula de rebus.

